

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24820/2023
17.12.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојице из ..., чији је заједнички пуномоћник Мирјана Никшић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, „Југомонтана“ д.о.о. за спољну и унутрашњу трговину Београд и „Agromedia solutions“ д.о.о. Београд (Стари град), чији је пуномоћник Никола Марковић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4376/22 од 06.04.2023. године, у седници одржаној 17.12.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене Републике Србије изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4376/22 од 06.04.2023. године - ставова првог и другог изреке.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4376/22 од 06.04.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене Републике Србије и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 7510/19 од 10.05.2022. године у ставу првом изреке, којим је утврђено да су тужиоци сувласници са уделом од по 1/2 идеалног дела непокретности - стана уписаног у ЛН бр. ... КО ..., двособан стан бр. ..., десно на трећем спрату стамбене зграде за колективно становање - дворишне, у Улици ... бр. .../.. у ..., постојеће на кат.парц. ..., бр. дела парцеле 2, који стан је у државној својини, носиоца права коришћења Заступништва иностраних фирми „Југомонтана“ Београд, а који стан је у складу са Уверењем о физичким деловима објекта - спецификацији стана ГО Врачар, Одељење за грађевинске и комуналне послове од 29.11.2018. године двоипособан стан бр. ..., површине 68,27 м², десно и право од степеништа, са два улаза, на трећем спрату стамбене зграде за колективно становање - дворишне, у Улици ... бр. .../... у ..., постојеће на кат.парц. бр. ..., бр. дела парцеле је ...,

КО ..., уписаној у ЛН ..., што су тужени дужни да признају и трпе да се тужиоци упишу на основу ове пресуде у надлежну Службу за катастар непокретности, као сувласници предметног стана са уделом од по 1/2 идеалних делова. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што су обавезани тужени Република Србија и „Југомонтана“ д.о.о. за спољну и унутрашњу трговину Београд да тужиоцима солидарно на име накнаде трошкова парничног поступка исплате 499.975,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а одбијен захтев тужилаца да се обавезе тужени „Agromedia solutions“ д.о.о. Београд (Стари град) да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом „Agromedia solutions“ д.о.о. Београд (Стари град) солидарно на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплате 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена Република Србија је благовремено изјавила ревизију, побијајући је у ставовима првом и другом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужене Републике Србије није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. става 1. и става 2. тач. 6, 8, 10. и 11. ЗПП због којих се ревизија може изјавити. Наводе у ревизији којима се указује да је у поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП Врховни суд није ценио, јер се ревизија из овог разлога не може изјавити, у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, Заступништво иностраних фирми „Југомонтана“ (правни претходник тужених „Југомонтана“ д.о.о. за спољну и унутрашњу трговину Београд и „Agromedia solutions“ DOO Beograd (Stari grad)) је, у својству купца, са ВВ и ГГ, као продавцима, дана 01.12.1967. године закључио и 04.12.1967. године пред Трећим општинским судом у Београду оверио Уговор о продаји и куповини предметног стана. Уговором о замени станова од 18.09.1978. године, ДД - носилац станарског права је предметни стан, чији је давалац на коришћење било предузеће „Југомонтана“ Београд, дао у замену за два стана у Београду на другим адресама на којима су носиоци станарских права биле ЂЂ и ЕЕ (правни претходници тужилаца), па је 17.10.1978. године између Општинске заједнице становања и ЂЂ, као носиоца станарског права, закључен Уговор о коришћењу предметног стана, који ће користити са мајком ЕЕ и ћетком ЖЖ. Дана 03.10.1988. године између Општинске заједнице становања и ЖЖ, као носиоца станарског права закључен Уговор о коришћењу предметног стана, а дана 22.05.1992. године пред Другим општинским судом у Београду оверен је Уговор о стицању права својине на том стану између „Југомонтана“ д.д. предузећа за спољну и унутрашњу трговину

Београд, као продавца и носиоца права располагања и ЖЖ, као купца и носиоца станарског права. Правноснажним решењем Трећег општинског суда у Београду О 805/2001 од 16.07.2001. године на заоставштини пок. ЖЖ, која се састоји од ванкњижног права власништва на предметном стану, оглашена је за наследника тетка оставиље ЗЗ. Правноснажним решењем Другог основног суда у Београду О 5967/15 од 19.07.2018. године, исправљеним решењем истог суда од 19.07.2018. године, тужиоци су оглашени за наследнике на заоставштини пок. ЗЗ, коју чини ванкњижно право својине на предметном стану са по 1/2 идеалног дела, који стан је у катастру непокретности уписан као државна својина Републике Србије, а као носилац права коришћења уписано је Заступништво иностраних фирми „Југомонтана“.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови, након оцене о постојању правног интереса за вођење спора и неоснованости приговора недостатка пасивне легитимације на страни тужене Републике Србије, усвојили тужбени захтев за утврђење права сусвојине тужилаца на предметном стану.

Правни претходник тужилаца пок. ЖЖ је са „Југомонтана“ д.д. предузећем за спољну и унутрашњу трговину Београд - правним претхоником друго и трећетужених, закључила Уговор о стицању права својине на предметном стану, а током поступка тужени нису спорили правну ваљаност уговора, нити да је уговор у целости извршен тј, да је исплаћена купопродајна цена и да је купац све време била у мирном поседу стана, а да су га по њеној смрти користили и да га и даље користе њени правни следбеници. Интерес за вођење спора се огледа у томе што је предметни стан означен различитим ознакама у катастру непокретности и у уговору који представља правни основ за стицање права својине, а током поступка је утврђено да се ради о истоветном стану, те да је приликом обнављања земљишних књига дошло до пренумерације.

Неосновано се наводима ревизије оспорава оцена нижестепених судова да је тужена Република Србија пасивно легитимисана у овој правној ствари.

Одредбом члана 211. став 1. ЗПП прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјално правног односа. Ставом 2. истог члана закона прописано је да ако сва лица из става 1. тог става нису обухваћена тужбом, као странке, суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован. Ставом 3. наведене одредбе прописано је да о нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности.

Цитирана законска одредба је императивне природе, па у тужби за утврђење стварних права на непокретности на страни туженог морају бити обухваћена сва лица која су у јавним књигама уписана као носиоци стварних права. Реч је о нужним супарничарима према којима се због природе правног односа спор може решити само на једнак начин, јер донета пресуда о утврђењу стварних права на непокретности има дејство према свима.

Како је предметни стан, на ком се тужбом тражи утврђење права сусвојине, у катастру непокретности уписан као државна својина Републике Србије, са правом коришћења Заступништва иностраних фирми „Југомонтана“- правног претходника друго и трећетужених, то је правилна оцена нижестепених судова да је Република Србија као нужни супарничар морала тужбом бити обухваћена на страни туженог, јер

би супротно, применом члана 211. став 2. ЗПП, водило одбијању тужбеног захтева, због непотпуне пасивне легитимације.

Супротно наводима ревизије, Република Србија је као власник непокретности учесник материјалноправог односа који се разрешава у овој парници, па постоји нужно супарничарство, јер утврђено стварно право на непокретности делује према свима, у конкретном случају и према власнику парцеле. Да такав услов није испоштован не би било услова за удовољење постављеном тужбеном захтеву.

Без утицаја су на другачију одлуку наводи ревизије да је у катастру непокретности извршен неправилни упис права својине у корист Републике Србије, јер је у том случају тужена могла извршити исправку уписа, што до закључења главне расправе тужена није доказала да је учинила. У преосталом делу ревизија оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиоцима не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизију није била нужна радња за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић